

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਤੀ ਯੁੱਧ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਮਾਨੇਕਸ਼ਾਅ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ (Sommanona Ceremony) ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦਾ ਮੂਲ ਪਾਠ

Posted On: 10 APR 2017 12:55PM by PIB Chandigarh

Text of address by PM at Sommanona Ceremony to honour Indian Martyrs in the Liberation War of Bangladesh, at Manekshaw Centre

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਤੀ ਯੁੱਧ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਮਾਨੇਕਸ਼ਾਅ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ (Sommanona Ceremony) ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦਾ ਮੂਲ ਪਾਠ

ਹਰ ਯੋਧਾਮੀਨੀ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਜੀ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਾਲੇ

ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਵਾਰ ਮੰਤਰੀ

ਮੇਰੇ ਰੈਬਨਿਟ ਦੇ ਸਾਥੀ-ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਸਮਾ ਸਵਰਾਜ,

ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਜੇਟਲੀ

ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਮਾਹਿਬਾਨ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਥੇ ਮਿੱਤਰ

ਅੱਜ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਨ ਹੈ। ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਵੈਅਭਿਆਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਾਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ, ਯਹ ਇਹ ਅਵਸਰ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹੀ ਹੋ ਗਏ ਉਸ ਕਰੂਰ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖੋਹ ਲਈ, ਯਹ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਜੇ ਤਰਾਸਦੀ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਰੀ, ਉਸ ਦੇ ਖਿੱਛੇ ਦੀ ਵਿਰਾਟ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਅਵਸਰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ 140 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਟੁੱਟ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ strength ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਵੇਂ ਇੱਕ ਸਮਰਤ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਭਵਿੱਖ ਦੇਣੀਏ ਇਸ 'ਤੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਇਹ ਉਚਿੱਤ ਅਵਸਰ ਹੈ।

ਯੋਧਾਮੀਨੀ,

ਅਤੇ ਸਾਥੀਓਂ ਵੀ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹੈ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਰਦੇ ਨਾ ਭੁੱਲਣ ਵਾਲਾ ਪਲ ਹੈ। ਅੱਜ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ 1661 ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1971 ਵਿੱਚ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਵਾ ਮੈਂ ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਤੋਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਜੀ ਦਾ, ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ, ਇਸ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪਹਿਲ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੀਰ ਸੈਨਿਕ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਗੌਰਵਮਾਲੀ ਸੈਨਾ ਕੇਵਲ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਅਨਿਆਈਤ ਅਤੇ ਨਰਸੰਗਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਲੜੀ ਸੀ। ਉਹ ਵੀਰ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ-ਸ਼ੀਮਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਲੜੇ ਸਨ। ਇਹ ਮੇਰੀ ਪਰਮ ਖੁਸ਼ਰਿਸਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ 7 ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਯੁਰਾ ਭਾਰਤ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਖ, ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਧੀੜਾ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਤਪੱਸਿਆ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਅਤੇ ਯੁਰਾ ਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਰੇਟਿ-ਰੇਟਿ ਨਮਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਥੀਓਂ,

ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦਾ ਜਨਮ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਆਸ਼ਾ ਦਾ ਉਦੈ ਸੀ। ਉੱਥੇ 1971 ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਮਾਨੂੰ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਦਰਦਨਾਕ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। 1971 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇਹੀ ਉਹ ਮਹੀਨਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਰਸੰਗਰ ਆਪਣੇ ਚਰਮ 'ਤੇ ਸੀ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਯੂਰੀ ਇੱਕ ਧੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਗਰਾਮੀ ਰੀਤਾਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੌਰਵ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਭਾਵੀ ਧੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਤੀਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਰਸੰਗਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਯੂਰੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਮਿਟਾਉਣਾ ਸੀ, ਯਹ ਅੰਤ ਅਤਿਆਚਾਰ ਜੇਤੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਜਿੱਤ ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ-ਸ਼ੀਮਤਾਂ ਦੀ ਹੋਈ, ਕਰੋੜਾਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਟਿੱਛਾ ਸ਼ਰਤੀ ਦੀ ਹੋਈ।

ਸਾਥੀਓਂ,

ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਮ ਗਾਥਾ ਅਸੀਂ ਬਲੀਦਾਨ ਦੀ ਗਾਥਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਬਲੀਦਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਤਰ, ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ-ਸ਼ੀਮਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਸ਼ੁੱਭ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ। ਮੁਕਤੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ। ਮੁਕਤੀ ਯੋਧੇ ਮਾਤਰ ਇੱਕ ਮਾਨਵ ਸ਼ਹੀਦ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਤੇ ਅਮਰ ਸੋਚ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਯੋਧਿਆਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਵੀ ਕੁਝ

ਉਧਰਾਲੇ ਰੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁਰਤੀ ਯੋਧਾ ਸਰਾਲਰਸਿਧ ਸਰੀਰਮ ਤਹਿਤ ਮੁਰਤੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਧੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸਰਾਲਰਸਿਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਿਵਾਰ ਰਲਿਆਣ ਲਈ ਅੱਜ ਇਸ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਅਗਲੇ ਥੰਜ ਮਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਰਤੀ ਯੋਧਾ ਸਰਾਲਰਸਿਧ ਸਰੀਰਮ ਦਾ ਲਾਭ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਹੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਧਰੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਰਤੀ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ 5 ਸਾਲ ਲਈ ਮਲਟੀਪਲ ਐਂਟਰੀ ਵੀਜ਼ਾ ਫੈਮਿਲਿਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪੁਰਤੀ ਮਾਲ 100 ਮੁਰਤੀ ਯੋਧਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰੀਰਮ ਤਹਿਤ ਮਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੁਰਤੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਲਈ ਰੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਬਲੀਦਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਦੀ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਾਤਰ ਪੁਰੋਹਣਾ ਮੀ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਪੁਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁਰੋਹ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਧਨਿਆਂ ਪੁਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ। ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੁੱਧ ਦੀ ਹਿੰਮਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮੁੜੀ ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਦੀ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਰੱਖੀ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦਾ ਇਹ ਚਰਿੱਤਰ ਮੀ ਕਿ 90 ਹਜ਼ਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੁੱਧ ਵੈਰੀ ਸੈਨਿਕਾਂ (POWs) ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ। 1971 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਦਿਖਾਈ ਇਹ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਪਿਛਲੀ ਸਤਾਬਦੀ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਅਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਦੇਸ਼ਾਂ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਨਾ ਕੇਵਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਹਨ।

ਸਾਬੀਓ,

ਬੰਗਬੰਧੂ ਬਿਨਾਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਅਧੂਰੀ ਹੈ। ਦੋਨਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਦੋਨੋਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਪੁਰਕ ਹਨ। ਬੰਗਬੰਧੂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪੁਰਮੁੱਖ ਸੁਤਰਧਾਰ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਿਧਰੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਸੋਚ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਇੱਕ ਪੁਰਾਰ ਜਨਤਾ ਦੀ ਲਲਕਾਰ ਮੀ। ਇੱਕ ਮਾਡਰਨ, ਲਿਬਰਲ ਅਤੇ ਪਰੋਗਰੈਸਿਵ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਜ਼ਨ ਅੱਜ ਵੀ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਦਾ ਮਾਰਗ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1971 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਗਬੰਧੂ ਸੇਖ ਮੁਜੀਬੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਦੀ ਹੀ ਅਗਵਾਈ ਮੀ ਜਿਸ ਨੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਸਾਤੀ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਦੌਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਮੀ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਕਰੋਧ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਕੇ, ਮਹਾਨ ਬੰਗਬੰਧੂ ਨੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਤੀ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਰਗ ਦਿਖਾਇਆ। ਸੈਨਾਤਰ ਬੰਗਲਾ ਦੇ ਸੁਧਨੇ ਨੂੰ ਸੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਹ ਦਿਖਾਈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਧੀੜ੍ਹੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਤੋਂ ਪੁਰਭਾਵਿਤ ਮੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਮੀ ਕਿ ਮੈਂ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਿਆ। ਅੱਜ ਬੰਗਬੰਧੂ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਦੱਖਣ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਬਲਕਿ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਸਾਤੀ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ, ਐਰਮੀਲੈਂਸੀ ਸੇਖ ਹਮੀਨਾ ਅੱਜ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਥੇ ਹੈ। ਇਸ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਹਮ ਦੀ ਵੀ ਪੁਰਸੰਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਮੁਸਕਲ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ, ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ, ਉਹ ਮਾਹਮ ਹਰ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਉਹ ਚੋਟਾਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਪਥ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ਾਂ,

ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ, ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਇਸ ਪੁਰਾਚੀਨ ਭੂਭਾਗ ਨੂੰ ਮੁੱਖ: ਤਿੰਨ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਖਮਿਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅਟਿਕਾ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਚ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਰਾਸਤ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅਤੇ ਸਰਤੀਮਾਲੀ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਫੋਕਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚਲਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸੋਚ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁਰਤੱਖ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਰਗਤੀ ਅਤੇ ਉੱਨਤੀ। 1971 ਵਿੱਚ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਐਸਤ ਉਮਰ (ਲਾਈਫ ਐਕਸਪੈਕਟੈਂਸੀ) ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਧ ਮੀ। ਅੱਜ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਐਸਤ ਉਮਰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 45 ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ GDP 31 ਗੁਣਾ ਵਧੀ ਹੈ। ਪੁਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਮਰਨ ਵਿੱਚ 13 ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨਫੈਂਟ ਮੋਰਟੈਲਿਟੀ 222 ਤੋਂ ਅੱਧ ਕੇ 38 ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ 125 ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਇਹ ਚੰਦ ਪੈਰਾਮੀਟਰਜ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੁਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੇਖ ਹਮੀਨਾ ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ 'ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਪੁਰਗਤੀ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਮੀਮਾਵਾਂ ਪਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਾਬੀਓ,

ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਸੋਚ ਹੈ: ਸਥਰਾ ਸਾਥਾ, ਸਥਰਾ ਵਿਰਾਸਤ। ਮੇਰਾ ਇਹ ਸਥੱਸਟ ਮਤ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਰ ਪੜ੍ਹੇਮੀ ਦੇਸ਼ ਪੁਰਗਤੀ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਹੋਵੇ, ਇਕੱਲੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਰਾਸਤ ਅਧੂਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਡੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਸਥਰਾ ਸਾਥਾ, ਸਥਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਕੇਵਲ ਸਾਤੀ ਦੀ ਅਧਾਰ ਮਿਲਾ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਪੁਰਤੀ ਅਸੀਂ ਸਦੈਵ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਹੱਥ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਹਰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੌਂਦਿਆ ਹੈ। ਸਵਾਰਥੀ ਨਾ ਬਣਕੇ ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਭਲਾ ਚਾਹਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੋਚ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਪੁਰਤੱਖ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ ਭਾਰਤ-ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਥਰਾ ਦਾ ਸਮਰਤ graph ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਦੋਨੋਂ ਸਮਾਜਾਂ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਬੈਨਿਫਿਟਸ, ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ: ਚਾਹੇ ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਇਕੱਲੇਮਿਕ ਕੁਨੈਕਟੀਵਿਟੀ, ਐਨਰਜੀ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਅਤੇ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਲੈਂਡ ਬਾਊਂਡਰੀ ਅਤੇ ਮੈਰੀਟਾਈਮ ਬਾਊਂਡਰੀ ਦਾ ਡਿਸਪਿਊਟ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਸਹਿਯੋਗ, ਪਰਸਪਰ ਸਾਤੀ, ਸਾਂਝਾ ਵਿਰਾਸਤ, ਆਪਸੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਸੋਚ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ tangible ਪੁਰਮਾਣ ਹਨ।

ਸਾਬੀਓ,

ਪਰ ਦੁਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਵੀ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਰਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਜੋ ਕਿ ਆਤੰਕਵਾਦ ਦੀ ਪੁਰੋਹਣਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪੋਸ਼ਕ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਜਿਸ ਦਾ ਵੈਲਿਊ ਸਿਸਟਮ ਮਾਨਵਤਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹਿੰਸਾ, ਅਤਿਵਾਦ ਅਤੇ ਆਤੰਕ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਟੈਰਰਿਸਟਸ ਰਾਹੀਂ ਟੈਰਰਿਜ਼ਮ ਫੈਲਾਉਣਾ।

ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਜਿਸ ਦੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ:

- ਮਾਨਵਵਾਦ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਆਤੰਕਵਾਦ ਲਗਦਾ ਹੈ।
- ਵਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਲਗਦਾ ਹੈ।
- ਸਿਰਜਣ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੰਗਰ ਲਗਦਾ ਹੈ।
- ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸੋਚ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਨਸਰ ਅਤੇ ਆਰਥਰ ਵਿਰਾਮ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਚੈਲੇਂਜ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਧੁਰੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਰਾਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਰਥਰ ਵਿਰਾਮ ਦੀ ਬੋਟ ਸਟਰੀਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੀਜੀ, ਨਵਰਾਤਮ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਰਟਮ ਵੀ ਹਾਂ।

ਸਾਥੀਓ,

ਸਾਡੀ ਹਮਦਿਰ ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ citizens ਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੀ ਤਰਫ ਵਧਣ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ, ਧਰ ਇਸ ਲਈ ਆਤੰਰਵਾਦ ਅਤੇ ਆਤੰਰਵਾਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਤਿਆਗ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸਾਥੀਓ,

ਭਾਰਤ-ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਸਬੰਧ ਨਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਹਤਾਜ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੱਤਾ ਦੇ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਾਲ ਹਨ ਰਿਉਰਿ ਦੇਨੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 140 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਨਾਲ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਦੁਖ-ਸੁਖ ਦੇ ਸਾਥੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸੁਖਨਾ ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਲਈ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਉਹੀ ਸੁਭਰਾਮਨਾਵਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਹਨ। ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਰ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ ਹਨ। ਮੈਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਉੱਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਰਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਭਾਰਤ ਜਿੰਨੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਰੇਗਾ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਮੁਕਤੀ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੀਰ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਨਮਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਇਸ ਧਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਈ ਧਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੋਖ ਹਮੀਨਾ ਜੀ ਦਾ ਖਾਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਭਿਨੰਦਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਭਾਰਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰ ਘੜੀ, ਹਰ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹੇਗਾ।

ਜੈ ਹਿੰਦ-ਜੈਆਏ ਬਾਂਗਲਾ!!!

***

(Release ID: 1487478) Visitor Counter : 4

